

BRAĆO HRVATI!

Velikosrpski kraljevski plaćenici u Hrvatskoj kolju najbolje i najvrijednije hrvatske sinove.

S dana na dan beogradski krvnici, paklenim mučenjima, izgone duše iz patničkih tjelesa naše rodoljubne hrvatske braće.

Pred kratko vrijeme ubiše nam omladinca Poropada, zatim ga mrtva baciše s trećeg sprata, da ni mrtvo tijelo mira ne imade.

Malo iza toga dodje vijest, da je ubijen naš brat seljak Iljanić iz Bistre, nova glasi, da je hrvatski rodoljub i naučenjak.

Prof. Dr. Milan Šufly

najintimniji prijatelj našeg vodje Mačeka, mučke na ulici, od razbojnice kraljevske bande, umoren, a najnovija veli, da je BEOGRAD NA SMRT OSUDIO 80 NAJUGLEDNIJIH HRVATSKIH POLITIČARA I RODOLJUBA, te da se beogradski plaćeni agenti spremaju na izvršenje ovih paklenih planova.

Iz istih vijesti razabiremo, da je mukama podlegao veliki hrvatski borac Zvonko Topolnik. U našem glavnom gradu, bijelom Zagrebu, plaćena rulja rusi hrvatsku imovinu, pravi neke "protestne zborove", po nalogu Beograda, da pokažu inozemstvu, kako su Hrvati zadovoljni pod vlašću najernje i najkrvoločnije vladavine, koju svijet poznaje.

Braco Hrvati!

Sveta je dužnost svakog, tko se Hrvatom osjeća, hrvatski i pošteno misli, svakog kome je svet naš očinski dom, svakoga, tko zna za ponos i čast narodnu, da svak dodje na

VELIKU PROTESTNU SKUPŠTINU

koja će se održati u NEDJELJU 12. O. MJ. U 3 SATA PO PODNE u prostorijama CHADE U CALLE PAUL ANGULO 1488 NA DOCK SUDU,

gdje ćemo da podignemo najoštriji naš glas protiv divljaštva i krvništva kraljevskih velikosrpskih policijskih hijena i manifestiramo našu potpunu odanost beskompromisnoj hrvatskoj borbi, koju vodi HRVATSKO NARODNO ZASTUPSTVO uz potpuno povjerenje hrvatskog naroda u domovini i inozemstvu.

Na skupštini će govoriti najugledniji članovi naše hrvatske kolonije, te istom iz Evrope stigli rodoljub Dr. BRANIMIR JELIĆ.

BRAĆO HRVATI, iskažite vašu rodoljubnu dužnost i svi bez iznimke dodjite na skupštinu, da čujete o strahotama, koje se dogadjaju u našoj domovini i da podignete proti tom snažni vaš glas protesta!

HRVATI, TO OD VAS ZAHTJEVA PROLIVENA HRVATSKA KRV, TO OD VAS ZAHTIJEVA VAŠA MUČENIČKA DOMOVINA HRVATSKA.

SLAVA HRVATSKIM MUČENICIMA!

Živila slobodna hrvatska država!

PIREDJIVAČKI ODBOR

DOMOBRAN

Glavno Glasilo Organizacije "HRVATSKI DOMOBRAN" IZLAZI SVAKU SUBOTU Uredništvo i uprava: Calle Necochea 1037 (Boca).

God. (año) II

Buenos Aires, 3. X. 1931

Broj (N.º) 17

MONSTRUN-USTAV

**Hoće da diktaturu učine normalnim stanjem. Neka se nosi od nas.
Babić i Pospišil pozdravljaju Domobrance-**

U prošlom broju našega lista donijeli smo članak "Novi ustav, njegovi ciljevi i njegov cinizam", kojeg dobismo iz domovine. Danas imamo pred sobom sam tekst novog ustava.

Kada smo primili prve vijesti o ovom ustavu, a i same izjave uglednih hrvatskih političara držali smo, da novi ustav nije tako strašno reakcionaran i loš, kao što je.

U 132 točke utvrđuje se diktatorski režim kao zakonito normalno stanje.

Po samom ustavu i dalje ostaje zabranjeno hrvatsko ime, hrvatska društva, organizacije narodnih hrvatskih stranaka, skupina, dapače i vjerskih.

Gradjanska prava prividno su ustavom dadena, nu uz klauzulu, "u koliko to postojeći zakoni dozvoljavaju".

Od proglašenja diktature promjenjeni su i donešeni gotovo sve novi zakoni, po kojima u duhu diktature, ne postoji ni političke, ni lične slobode.

Osovina diktatorskog zakonodavstva "Zakon o zaštiti države" ostao je na snazi. Po tom zakonu kažnjem je Dr. Žanić, što je stavio predlog, da se zatraži od kralja, neka narodu povрати gradjanske slobode.

Danas taj zakon i dalje ostaje na krijeposti, pa je to jasan znak tobožnjeg liberalno demokratske vladavine, o kojoj beogradofilska štampa piše. Svi dosadašnji zakoni ostaju na snazi, a kao obruč-svih daden je ustav, koji svojim normama ustaljuje dosadašnji sistem i onemogućuje narodu promjenu dosadašnjih zakona.

Stanje, koje je kralj htio uvesti, prema tome nije ukidanje diktature ili povraćanje parlamentarizmu, nego pooštrenje diktature s nekom dosad nepoznatom formom vladavine.

Ustav predviđa dvodomni sistem. Parlamenat i senat. Današanje zakona, mjenjanje zakona moglo bi se izvršiti samo u suglasnosti obiju domova. Parlamenat bi bio

biran od naroda, a senat bi se sastojao polovično od po kralju imenovanih i drugu polovicu od naroda biranih senatora.

Po tome ustavu može biti samo ono, što kralj hoće, jer sve ovisi o milosti i volji njegovoj i njegovih senatora.

Ova uredba učinila bi iluzornom svaki pokušaj promijene ili donošenja zakona, a da ustav ne spominjemo, čiju bi promijenu po ovom bilo nemoguće provesti, kad bi i svi gradjani države to zahtjevali.

Osim toga po novom ustavu, vlade nijesu odgovorne parlamentu, nego samo kralju.

Narod dakle nema mogućnosti, da si stvara zakone; u pravljjanje države ne ovisi o njegovoj volji, dapače ne podleži njegovoj kontroli.

Ovaj ustav nemože podnijeti kritike, jer je za današnje doba monstrum - ustav.

Mi smo jednom naglasili, da kad bi Aleksandar Karadjordjević htio dati i najliberalniji ustav, da on na to nema prava.

Aleksandar Karadjordjević pokušao je ustavom, da uspostavi novu formu diktatorskog sistema vladavine, držeći, da će nekako spasiti sebe i državu. Kratkovidan stupio je na puno skliskije i pogibelnije tlo, nego što je bilo prvašnje. Da je tome tako, govore činjenice. Erzovjavna vijest kaže, da su sve opozicione stranke, to jest sve stranke osim Aleksandrove vlade (državne stranke) izrazile nepovjerenje vladi, a nepriznavši ustav i sustegnuvši se od izbora.

Ovo znači, da ne samo hrvatski, nego svi narodi, koji se nalaze u t. zv. S. H. S., da su izrazili nepovjerenje Aleksandru i navijestili mu rat do istrage.

Kad je pred nekoliko mjeseci španjolski narod izrazio nepovjerenje kralju Alfonzu, Aleksandra

dra je ova činjenica zabezegnula.

Dosta dugo štampa u S. H. S. nije smijela pisati o padu španjolske monarhije i diktature, jer je to Aleksandar zabranio.

Karadjordjević je mislio da će on novim ustavom onemogućiti narodu, da dade izraza svom raspoloženju i mišljenju i da će čitava kola bar djelomično izbaviti iz gliba i da će se očuvati španjolskoga slučaja.

Bizanski trik ne uspje, sav oprez ne donese koristi, jer su Aleksandru Karadjordjeviću prestavnici naroda rekli svoje, a za kratko vrijeme narod će to još jasnije sam izreći.

Hrvatski će mu narod poručiti ono, što je izrazio pred dvije nedjelje naš kongres: **NEKA SE NOSI I OSTAVI HRVATSKI NAROD NA MIRU, DA UREDI SVOJU NEZAVISNU DRŽAVU HRVATSKU.**

BABIĆ I POSPIŠIL POZDRAVLJAJU

BABIĆ I POSPIŠIL, HRVATSKI JUNACI, POZDRAVLJAJU HRVATSKE DOMOBRANCE.

Draga braćo i sestre, Hrvati i Hrvatice!

Dušmani Hrvatskoga Naroda gazi i uništavaju sve ono, što je svakom, koji se osjeća Hrvatom, milo i sveto. Gaze i uništavaju sve ono, što su naši pradjedovi, djedovi i očevi naši krvlju i znojem svojim stekli, sačuvali, obranili i nama mladima ostavili.

Jedne nam vodje ubijaju, druge na smrt osudjuju, pljačkaju narod i tjeraju ga u tudjinu, da ostale mogu lakše pljačkati i uništavati, a na grobu naše majke Hrvatske proglasiti "Veliku Srbiju".

Ali Hrvati ginu, ne ne poklanjaju se!

Braćo i sestre! Živimo u času, kada su hiljade hrvatskih sinova i

kćeri u borbi za slobodu napunili zatvore i leže u okovima, umirući podvrgnuti najstrašnijim mučenjima, bacani s trećeg kata od plaćenih izdajica i velikosrpskih idiota

Možemo li mi to mirno i skrštenih ruku gledati?

Ima li i jedan Hrvat ili Hrvatice, toliko bezdušan i pokvaron, da može ovo trpjeti?

Dokle ćemo gledati krv i suze naše braće?

Dokle ćemo slušati vapaj i stezanje naše isprebijane braće u tammicama i okovima?...

Širimo krug probudjenih Hrvata, domobranaca!

Budimo dostojni sinovi i kćeri naše majke Hrvatske. Budimo dos-

tojni sljedbenici naših predja, koji su dali svoje živote za slobodu Hrvatske.

Udružimo se i zbijmo svoje redove! Radimo tko perom, tko novcem, tko oružjem, i Hrvatska, ta naša nesretna domaja, bit će slobodna.

Budimo složni i ropski lancí, što stežu dragu nam Hrvatsku popucat će, pa da su još sto puta jači! Svi i sve za slobodnu Hrvatsku!

U to ime pozdravljamo iseljene Hrvate, domobrance, sa Bog i Hrvatí!

Živio slobodan i samostalan hrvatski narod!

MIŠKO BABIĆ

ZVONKO POSPIŠIL

VELIKI HRVATSKIH ZBOR

u Buenos Airesu

CALLE NECOCHEA 1111

POZIV:

Hrvati Radnici i Seljaci!

U nedilju dne 9 rujna Septembra 1928. održaje se veliki hrvatski zbor u I. sat poslije podne u prostorijama calle Necochea br. IIII. na kojeg se patriotski pozivlju svi Hrvati Radnici i Seljaci sa ostalim prijateljima „Hrvatskog Iseljeničkog Doma“ u Buenos Airesu i okolici.

Na zbor dolazi Marko Fil. Vujeva, koji će prisutne opširno da izvjesti o prilikama i političkom stanju u domovini. U isto vrijeme prikazat će stanje i djelovanje „Hrvatskog Iseljeničkog Pokreta“ u Južnoj Americi.

Na zboru će se Izabrat odbor „Hrvatskog Iseljeničkog Doma“ br I. u Buenos Airesu, koji je osnovan 22. srpnja 1928

Medju gore istaknutim tačkama biti će priopćeno i još dosta drugi vrlovažnih i poglaviti predmeta, koji zasjecaju u interese naših iseljenika.

Pojurite radnici i seljaci svi kao jedan na ovaj zbir, da uveličte što ljepše našu ideju pred stranim svijetom, kojemu treba da dokažemo da nismo i nećemo da budemo Srbijansko krvavo roblje, koje Srbijanci vežu sa našom najmilijom istoričkom svetinjom Beogradskim konjima za rep i na bajunetu od puške sa kojom prolivaju krv hrvatske djece na grudima majke hrvatskog radnika i seljaka.

Nemojte se Hrvati Radnici i Seljaci sa ostalim prijateljima Hrvatskog Iseljeničkog Doma“ sramiti doći na ovaj zbor radi toga što niste lijepo obučeni i što su vam prvi ispali kroz cipele. To sve nesmeta, jer zbor je namjenjen radnom i seljačkom puku, kao i svakom ostalom čovjeku, koji voli pravicu, čovječnost, prosvjetu i sve što je pošteno i lijepo.

Nemojte Seljaci i Radnici slušat protivnu štampu, koja vas na svaki način hoće da zavede ponovno u bludnju i da ponovno nepriznaš, da si Hrvati i t d Odbacite od sebe najstrožije nevaljale savjete onih ljudi, koji propagiraju u narodu i kod tebe protiv hrvatski vodja, jer stim si za hrvatstvo učinio mnogo u ovim sudbonosnim danima, kada mora hrvatskih narod da postane slobodan.

Čuvajte se braćo onih ljudi, koji vam govore da su hrvati, a rade protiv hrvatskih vodja i za ovu primjedbu neka vam služi kao pouka sam hrvatski ideal Stjepan Radić, kojeg su ovakvi izdajnici pod hrvatskim i krvavim imenom ubili sa ostalim predstavnicima hrvatske zavjetne misli u Beogradu.

Nemojte prijatelji hrvatstva slušat ovdašnju štampu, koja nije u duhu ono isto što i Hrvatska Seljačka Stranka u domovini ili „Hrvatski Iseljenički Dom“ koji je isto što i Hrvatska Seljačka Stranka, koja se nalazi u teškoj bor-

bi, da spasi vas i vašu obitelj, koju krvavi Srbijanci natiču na svoje nečovječije oružje na sramotu cijelog slavenskog naroda.

Probudite se braćo na dohvat smu hrvatske zlatne slobode. sa kojim će morat da se ugasi krvavo Srbijansko svijetlo, sa kojim krvavi Srbi i dinastija Karadjordjevića i nadalje želi krast vaš hrvatski imetak i vas tjerat iz vaše domovine u strani sviete, da krepajete od svega, a oni da uživaju vaš trud krvlju zaslužen.

Otkražite hrvati svako povjerenje ovdašnjim Krvavim predstavnicima Srbijanske čaršije, koje je poslala u Južnu Ameriku da varaju nas i strani narod i stim da produže robavanje hrvatske majke, koja je željna da se oslobodi krvave Srbijanske egimonije i centralizma.

Bojkotujte krvoždersko Srbijansko bratstvo. Sve njihovo sa ustavom bacite u blato i zgazite nogama isto kao i oni što gaze nogama krv hrvata i hrvatskih radnika i seljaka.

...Pojurite na ovaj hrvatski zbor, da čujete od Marka Fil. Vujeve kako su krvavi Srbijanci potpisali Nettunske konvencije i prodali našu Dalmaciju Talijanima.

Čut ćete na zboru kako su krvavi Srbijanci ovih dana u Splitu i Šibeniku ubili 60. male hrvatske djece povodom manifestacija protiv Srbijanskog izručenja Dalmacije Talijanima.

...Nijedan pošten čoujek niti Hrvat seljak i radnik ne bi povodom ovog zbora smio ostat kod kuće, jer ovaj zbor znači spas svih nas hrvata u tudjini, koji sa ovim zborom dokazujemo stranom svijetu, a i samim našim neprijateljima u domovini i zvan nje, da smo svujesni braniti i u tudjini ono što je naše i čovječije.

Pri koncu nemojte zaboraviti ovaj poziv poslije kad ga pročitaš predati svom drugom drugu hrvatu i radniku seljaku, koji ne žive u tvojoj blizini, a želi doći na ovaj patriotski hrvatski zbor.

Sve vas pozdravljamo sa; - Dobro nam došli! - A sve ostalo usmeno na zboru u nedilju dne 9. IX 1928. u jedan sat poslije podne

ŽIVIO HRVATSKI NAROD!
ŽIVIO SELJAK I RADNIK!
SLAVA STJEPANU RADIĆU!
SLAVA HRVATSKIM MUČENICIMA!
DOLJE KRVAVA SRBIJA!
DOLJE USTAV I KARADJORDJEVIĆ!
ŽIVILA NARODNA SLOBODA!
ŽIVILA NAŠA BUDUĆA HRVATSKA REPUBLICA!

ODBOR.

HRVATSKI ISELJENIČKI DOM

HOGAR DE LOS EMIGRANTES
CROATAS DE LA
AMERICA DEL SUR

Vlasnik i izdavač
Dioničarsko društvo
za organizovanje
kolonije

Glasilo Poslanstva
Hrvatskog Iseljeničkog
Doma
u Južnoj Americi

UPRAVITELJI
Marijan Biloš
Nikola Anković
Ante Luetić

GODINA II. ROSARIO 15 TRAVNJA 1928. BR. 7

Glavni i odgovorni urednik
ANDRIJA ROGLIĆ
Rosario San Juan 1243.

O Potrebi izgradnje bolnice

BUENOS AIRES 15/IV 1928.

Mi smo u par navrata u prošlim brojevima "DOMA" pisali o našoj želji i potrebi gradnje jedne BOLNICE u Južnoj Americi za našu koloniju čiji su temelji tako jaki i dovoljno situirani, da je dnevno u pitanju zdrav društveni život i BOLNICA, koja je takorekui prvi preduvjet izmedju svih ostali iseljenički potreba.

Planovi i način izgradnje BOLNICE

vić, Jure Lončar, Domingo Drinković, Ivan Kokić, Albert Marangunić i još nekoliko naših bogataša, koje nas iseljenički svijet smatra posvema mogućim i ozbiljnim ljudima za ovu svetu stvar.

Što se tiče predradnja za saziv ove konferencije, mi će mo u dogledno vrijeme organizovat jedan mali fond sa kojim će mo uzmoć realizovat naš cilj i to sve dok se konferencija ne sastane i kad se konferencija sastane i odredi se smjer preduzetom radu, onda organizatori ovog fonda biti će zabilježeni u istoriju za izgradnju BOLNICE kao prvi polagatelji BOLNIČGOG praga na Južno-Američko tlo za našu mnogobrojnu koloniju u ovoj zemlji.

zahaća i naš iseljenički svijet, koji je ostao nedužan bez svog imetka i tome su krivi Beogradski politički kradljivci, koji su u Banci bili u ravnateljskom vjeću, a u Beogradu narodni ministri i otimači u skladu zakona ono kukave narodne imovine, koju je narod krvavim znojom služio za se i za ono svoje gladne djece i žene.

Medju ovom istoričkom sramotom naših ministara i poslanika, vodjena je debata o podjeli krstova Sv. Save nekim ljudima u našoj koloniji i kroz to je izbilo glavno istoričko zlo i sramota, da se je razotkrilo uopće pitanje kako i zašto?—Dočim na drugu stranu kome se predbacuje, toga nije teško naći, ne go možemo otvoreno reći g. Nikola Mihano-

VJERA SVOGA RODA
I NARODNA SLOBODA
IZ SVESLAVENSKOG MIRA
PRAVICA SLOBODE IZVIRA

HOGAR DE LOS EMIGRANTES
CROATAS DE LA
AMERICA DEL SUR

SLOGOM SVE RASTE,
NESLOGOM PROPADA:
SLOGOM CVATI DOM,
NESLOGOM PROPADA .

Redacción y Administración
SAN JUAN 1243 — U. T. 22487.
Rosario

GODINA II. ROSARIO 15. SRPNJA 1928. BR 14.

Glavni i odgovorni urednik
MARKO FIL. VUJEVA
Sarmiento 1120 — U. T. 7912

MI SMO ZA SAMOSTALNU HRVATSKU DRŽAVU

Rosario 15/VII 1928

Mi Hrvati do danas nismo pred javnost istupili, da želimo svoju samostalnu Hrvatsku Državu, Ali danas istupamo i tražimo od čitavog svijeta, da to pitanje shvati i podupre ozbiljno, ako Europa želi mir i blagostanje među narodom. Prija smo vječito tražili bratstvo i jednakost sa iskrenim sporazumom i to nam se kroz punih 10. godina zajedničkog

pobiju Hrvate i do temelja potleče i da stim osnuju veliku Srbiju na čelu dinastije Karadjordjevića, koja za svoje priljave čine u Europi nemože pružiti javnosti dovoljan javni i dolični izraz. Srbijanci poubijali su Hrvatske prvake, Ali nisu čitavi Hrvatski narod, koji je još

ima da čini i radi toga tražimo od njega, da nam stvori Hrvatsku samostalnu državu, za koju mi idjemo zanjim uvatru i uvodu, samo da je stvorimo.

U slučaju, da Radić nije svjestan što ima poslije ovog čina da radi, onda on će podleć smrti od Hrvatske ruke, jer će mo smatrat da nas je varao kao i dinastija Karadjordjevića sa Srbijancima i onda provest će mo i revoluciju među narodom i dođ moramo do svojih narod-

VJERA SVOGA RODA
I NARODNA SLOBODA
IZ SVESLAVENSKOG MIRA
PRAVICA SLOBODE IZVIRA

HOGAR DE LOS EMIGRANTES
CROATAS DE LA
AMERICA DEL SUR

SLOGOM SVE RASTE,
NESLOGOM PROPADA:
SLOGOM CVATI DOM,
NESLOGOM PROPADA

Redacción y Administración
SAN JUAN 1243 — U. T. 22487.
Rosario

GODINA II ROSARIO I. SRPANJA, 1928 BR. 13

Glavni i odgovorni urednik
MARKO FIL. VUJEVA
Sarmiento 1120 — U. T. 7912

KRV - BRAĆO - KRV

Evo čitavi kulturni narode i braćo hrvati pa sudi. U Beogradskom razbojničkom parlamentu dne 19/VI 1928. u 10. sati prija podne proli se sveta i patriotska kap krvi na lupeško i razbojničko Karadjordjevića ognjišće, koje ulazi u istoriju čitavog svijeta kao neobično i grozno čudo, kojeg svi prošli vijekovi sa istorijom nepamte. A niti će upamtiti obrazovani i pošteni narodi bilo ma neznamo koje nacije čitavog svijeta.

U ovom razbojničkom i lupeškom parlamentu poginuo je Pavo Radić narodni zastupnik Hrvatske Seljačke Stranke i Dr. Basariček. A Stjepan Radić, Dr. Pernar i Jelušić sa Kanzom teško su ranjeni, nezna se uopće da li će i oni ostati živi i prama tome palo je šest hrvatski žrtava na Srbsko hajdučko i razbojničko

Ranjeni Stjepan Radić i drugovi sa dvi mrtve žrtve ranjeni su i ubijeni po narodnom zastupniku i Srbinu iz radikalne Vukičevićeve stranke Poniši Radiću, koji je iz samokresa u parlamentu pucao ladnokrvno na dotične hrvatske parlamentarce prigodom debate o raznim kradjama narodne muke, za koju su dotičnici optužili pred narodom i parlamentom Srbske lupeže, koji nisu mogli istini izbjeći, nego se ovako razbojnički prija na mjesec dana organizovali i sazvali parlamentarnu sjednicu i izranili i poubijali hrvate zastupnike, koje je narod izabrao i poslao u razbojničku špilju, da se bore za narodna prava i narodnu svetinju.

Videći ovo što učiniše Srbi, mi otvoreno kažemo, da je ovo jedan jedini razbojnički parlamenat na svijetu, kojim se dogodilo sa čudo i razila hrvatske